

Constant

Het zien van de tentoonstelling van nieuwe aquarellen van Constant brengt de ontroering te weeg die je wel ervaart bij het optreden van een fameuze clown. Je beseft dat er aan ieder schijnbaar moeiteloos uitgevoerd gebaar een training en ervaring van jaren ten grondslag ligt maar tijdens zijn optreden vergeet je dat. Wat je voorgeschoteld krijgt, is de vleesgeworden perfectie. De aquarellen van Constant schijnen haast even vanzelfsprekend te zijn ontstaan. De oude meester bedient zich van een eenvoudige techniek en schaarse middelen om daarmee magische kunststukken uit te halen. Zijn techniek refereert aan de werkwijze die geliefd was bij de Experimentelen van wie hij één van de leidende figuren was.

Aan het surrealisme ontleende hij de écriture automatique, de niet door het verstand gecontroleerde neerslag van het creatieve proces waarbij het toeval een belangrijke rol speelde. Op een aquarel van Constant kan een uitgevloeiende roze vlek een pioenroos worden en een stelsel van vlekken en kleurvelden uitgroeien tot een Circusnummer met Leeuwen, een Landschap met Dieren of een Bavariaan.

Het incorporeren van het toeval in de aquarellen van Constant is overigens geen handeling die toevalligwijze een fascinerend beeld doet ontstaan. Het toeval, de plaats op het vlak waar bijvoorbeeld een vlek ontstaat, kan willekeurig zijn maar de kunstenaar is degeen die dit toeval bestuurt. Daarin uit zich Constant's grootheid als aquarellist. Schitterende aardekleuren, oker, bruin en zwart afgewisseld met ijlere tinten, lijken niet aangebracht op het witte papier maar er in tegendeel uit op te stijgen. De wijze waarop de waterverf wordt toegepast in zich verdichtende of transparante lagen geeft de voorstelling zijn ruimtelijke werking. De herkenbare figuren op de aquarellen zijn de geïntensiveerde kleurvelden in transparanter getinte ruimten. Hoe overwogen Constant het toeval bestuurt, blijkt ook uit de voorstellingen zelf die uiting geven aan zijn romantische voorliefde voor het nomadenbestaan waarvan zijn project Nieuw Babylon de wetenschappelijke verwerking genoemd kan worden. Een Gitaarspeler, een Dompteuse, een Be-releider, Circusnummer met Poe-

GALERIE

door Betty van Garrel

Constant, 'Herder', 1984

del, Chinees Theater, Landschap met Dieren en Dwalende Figuur zijn titels die Constant zijn aquarellen meegeeft. Behalve de 29 aquarellen uit 1984 laat Constant ook nog een klein aantal etsen zien waarvan enkelen uit de serie Nieuw Babylon.

Collection d'Art, Keizersgracht 516, Amsterdam tot 27 januari. Openingstijden di t/m za 13 tot 17 uur. Prijzen vanaf f 600,- (etsen) en f 4000,- (aquarellen).

15 dec. 1984 - 27 januari 1985